

ŠKOLNÍ PROGRAM EVVO

příloha ŠVP školy 2021/22

Zpracovala: Tichá Iva
ředitelka školy

Schváleno pedagogickou radou dne 30.8.2021

Potřeba vypracování programu EVVO (EVVO má stejný význam jako environmentální výchova nebo tradičně používaný pojem ekologická výchova) vychází z aktuálnosti a naléhavosti problematiky ochrany životního prostředí, zejména přihlášení ČR k Evropské strategii vzdělávání pro udržitelný rozvoj, která vyžaduje zkvalitnění EVVO ve školách a školských zařízeních.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta je chápána široce jako vzdělávání, výchova zabývající se otázkami životního prostředí . Vzděláváním se rozumí zejména ovlivňování racionální stránky osobnosti. Výchovou působení na city a vůli. EVVO představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje. EVVO klade důraz především na poznávání životního (přírodního i umělého) prostředí (člověka), na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života, na poznávání vztahu člověka a životního prostředí.

Cílem EVVO je nejen vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech jeho formách, znalost a péče o prostředí kolem nás, ale i pochopení vzájemné provázanosti oblastí sociální, ekonomické a kulturní.

Obsahem je vzdělání, jež se vztahuje k životnímu prostředí, tedy soubor poznatků, dovedností, vyznávaných hodnot, které vedou ke schopnosti realizování praktických akcí a rozvíjení informovaného zájmu o životní prostředí.

EVVO je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

EVVO se rozumí všestranné rozvíjení klíčových kompetencí (definovaných v RVP PV) v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím. Jde tedy o motivaci a poskytnutí příležitostí k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšování životního prostředí, k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí, k udržitelnému způsobu života a k vzorcům chování jednotlivců, skupin i společnosti jako celku. Nezanedbatelná je provázanost EVVO s problematikou zdraví a zdravého životního stylu.

Školní program EVVO je vždy zpracováván jako dlouhodobý strategický dokument, který je dále dle potřeb školy aktualizován, kompetence rozvíjející EVVO jsou zakomponovány do ŠVP školy, konkrétně je EVVO realizována dle TVP školy prostřednictvím začleňování do vzdělávací činnosti, formou didaktických činností, rozhovorů, diskusí, projektů, tematických dnů, apod. zaměřených na EVVO.

K důležitým kompetencím rozvíjených EVVO patří zejména:

V oblasti kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

V oblasti kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškození, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

Základními dokumenty EVVO ve škole je ŠVP (jeho naplňované cíle) a školní program EVVO , který je přílohou ŠVP.

Metody a způsoby realizace :

- pobyt v přírodě , přímé pozorování okolního prostředí
- výklad, diskuze, rozhovory
- využití didaktických pomůcek, knih, literatury
- besedy
- metody situačního a problémového učení

Program primární prevence je přílohou ŠVP školy, cíle konkrétních činností vycházejí z RVP PV .

5.1 Dítě a jeho tělo

rozvoj a užívání všech smyslů

osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

5.2. Dítě a jeho psychika

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

5.3 Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
 - rozvoj kooperativních dovedností
 - **5.4 Dítě a společnost**
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

5.5 Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Podmínky pro EVVO vytvářené vedením školy :

- metodickou podporu – preferování zkušenostních metod včetně výuky v terénu, integrovaného tematického, problémového a projektového vyučování, které jsou v EVVO využitelné a účinné,
- zajištění vhodných materiálních podmínek , vybavování školy učebními pomůckami potřebnými pro EVVO, apod.
- školní ekologické projekty , využívání školního pozemku a zahrady / viz ŠVP školy - AKCE PRO DĚTI
- poznávání okolního prostředí v regionu
- spolupráci s obcí, rodiči, místními sdruženími, spolky a podnikateli, event. firmami, kde je realizována počáteční odborná příprava
- kurzy, semináře DVPP
- technická a organizační opatření přispívající k ekologizaci provozu školy

Základní rámec pro EVVO vychází ze strategického dokumentu, Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR (dále jen SP EVVO ČR), který byl přijat usnesením vlády č. 1048/2000. SP EVVO ČR stanovuje cíle, nástroje a úkoly pro cílové skupiny.

Účinnost :

Tento školní program EVVO Mateřské školy Dlouhá Loučka byl vypracován na základě Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) , Č. j. 16745/2008 - 22 a nabývá platnosti 1.9.2021